

اهداف نظام تقویت شده جهانی برای مراقبت از ابتلاء انسان به ویروس آنفلوآنزای خوکی A (H1N1)

اهداف اختصاصی نظام مراقبت جهانی، تمرکز بر فعالیتهایی است که منجر به پیشگیری یا کنترل بیماری در سطح جهان میشوند شامل:

- ۱- شناسایی و تایید موارد عفونت با ویروس آنفلوآنزای خوکی A (H1N1)
- ۲- تعیین میزان گسترش ویروس خوکی A (H1N1) در سطح بین المللی
- ۳- همکاری در ارزیابی اولیه شدت (خطر بیماری)

• تعریف موارد ابتلاء به عفونت با ویروس آنفلوآنزای خوکی A (H1N1)

برای درک عمیق موارد مظنون، محتمل و قطعی بیماری آگاهی از این نکته ضروری است که از لحاظ بالینی شدت آنفلوآنزای خوکی A (H1N1)، طیف متنوعی را شامل میشود که عبارتند از موارد بالینی خفیف یعنی بیماری مشابه آنفلوآنزا (Influenza-Like Illness, ILI) تا موارد شدیدتر از لحاظ بالینی یعنی هرگونه بیماری شدید و حاد دستگاه تنفسی تحتانی (SARI) بالاحص پنومونی میباشد. بعلاوه موارد بی علامت نیز وجود دارند که در صورت تأیید آزمایشگاهی، گزارشدهی آنها نیز ضروری است.

تعاریف ذیل بمنظور گزارشدهی موارد محتمل و قطعی بیماری آنفلوآنزای خوکی A (H1N1) به WHO ارائه شده اند:

• توصیف موارد بالینی

بیماری تنفسی ناگهانی تب دار (تب بیشتر از ۳۸ درجه) با طیفی که میتواند از شبه آنفلوآنزا (مورد خفیف) تا پنومونی متفاوت باشد:

- ۱ - منظور از یک مورد قطعی آنفلوآنزای خوکی A (H1N1) بیماری است که آزمایشگاه با کمک یکی از تستهای ذیل^۱ عفونت وی با ویروس آنفلوآنزای خوکی A (H1N1) را تایید نموده باشد:

• Real - Time PCR (RT-PCR)

(۱) این تستها باید براساس در دسترس ترین دستورالعمل کنونی مندرج در سایت www.who.int/csr/disease/swineflu/en/index.html انجام شوند.

- Viral Culture کشت ویروس
- افزایش ۴ برابری در تیتراژ آنتی بادی های خنثی کننده ویژه ویروس آنفلوآنزای خوکی A (H1N1)

۲- تعریف موارد احتمالی عفونت با ویروس آنفلوآنزای خوکی A (H1N1) به این شکل است که بیماری با تست آزمایشگاهی مثبت برای آنفلوآنزا A، که زیرگونه آن با Reagent های آنفلوآنزای فصلی قابل تعیین نبوده یا فردی با علائم بالینی منطبق با بیماری یا کسی که بعلت بیماری تنفسی حاد بدون تشخیص فوت نموده و از نظر اپیدمیولوژیکی با منطقه ای که در آن موارد احتمالی و یا حتمی بیماری یافت شده، ارتباط داشته باشد.

شرایط لازم در گزارشدهی موارد احتمالی و قطعی آنفلوآنزای خوکی A (H1N1)

بر اساس IHR ۲۰۰۵ هر مورد آنفلوآنزای انسانی به دلیل یک زیرگونه جدید ویروس آنفلوآنزا نیاز به گزارش فوری به WHO دارد. تمامی اطلاعات واصله به WHO در این خصوص، بر اساس IHR ۲۰۰۵ مورد بررسی قرار خواهند گرفت.

گزارشها باید توسط فوکل پوینت ملی IHR به مسئول مربوطه IHR در دفتر منطقه ای WHO و نماینده WHO در کشور ارسال گردد. همچنین توصیه میشود یک رونوشت گزارش به دفتر مرکزی WHO در ژنو ارسال شود.

- نحوه گزارشدهی فرد (افراد) یا خوشه های مظنون که از لحاظ ابتلاء به آنفلوآنزای خوکی A (H1N1) که تحت بررسی و تحقیق بیشتر هستند

در کشورهایی که طغیان غیر معمول بیماری حاد تنفسی تشخیص داده میشود باید فوراً به WHO اطلاع دهند. این اطلاعات تا زمانی که موارد مشکوک با بررسی آزمایشگاهی تبدیل به موارد محتمل یا قطعی نشود در آمارهای معتبر موارد جهانی بیماری وارد نمیشوند.

- **تعریف یک خوشه بیماری**
- یک خوشه شامل ۲ نفر یا بیشتر است که با علائم یک بیماری تنفسی ناگهانی بدون تشخیص باضافه یکی از دو حالت زیر گزارش شده اند:
  - تب بیش از ۳۸ درجه
  - یا
  - فوت بدنیاال آن بیماری
- ضمناً لازم است افراد عضو یک خوشه شرایط زیر را نیز داشته باشند:

ارتباط زمانی: موارد عضو یک خوشه نباید از لحاظ زمان شروع علائم بیش از ۱۴ روز از همدیگر فاصله داشته باشند

ارتباط مکانی: موارد عضو یک خوشه باید ساکن یک منطقه جغرافیایی باشند یا از لحاظ اپیدمیولوژیک به همدیگر مرتبط باشند

• **شرایطی که شک برانگیز بوده و بررسی و تحقیق اولیه در خصوص موارد احتمالی آنفلوآنزای خوکی A (H1N1) را ضروری میسازند:**

- مشاهده خوشه های بدون تشخیص از بیماری شبه آنفلوآنزا یا عفونت تنفسی تحتانی
- بروز بیماری تنفسی شدید بدون تشخیص در یک یا چند نفر از کارکنان سیستم درمانی که مسؤول مراقبت از بیماران تنفسی هستند
- مشاهده مداوم شکست پاسخ درمانی و یا مرگ ناشی از بیماری تنفسی شدید تحتانی
- بروز تغییراتی در شاخص های اپیدمیولوژیک خصوصاً:
  - a. افزایش موارد مرگ ناشی از بیماریهای تنفسی (اعم از شبه آنفلوآنزا یا بیماریهای تنفسی تحتانی)
  - b. یا افزایش موارد بیماریهای شدید تنفسی در افراد بزرگسال یا نوجوان که قبلاً از نظر جسمی سالم بوده اند
- وجود ریسک فاکتورهای اپیدمیولوژیک شک برانگیز نسبت به آنفلوآنزای خوکی A شامل:
  - a. تماس نزدیک^۲ با موارد تایید شده آنفلوآنزای خوکی در زمانی که فرد بیمار بوده است
  - b. مسافرت اخیر به منطقه ای که موارد قطعی آنفلوآنزای خوکی دیده شده است

نکات ضروری برای کشورهای متعهدهی که برای نخستین مرتبه اقدام به گزارش موارد آنفلوآنزای خوکی A (H1N1) مینمایند

به مجرد اینکه فوکل پوینت ملی (مسؤول کشوری) IHR، سازمان جهانی بهداشت را از اولین مورد (یا موارد) محتمل یا قطعی آنفلوآنزای خوکی A (H1N1) مطلع میسازد، WHO فرم مخصوصی موسوم به "فرم جمع آوری خلاصه اطلاعات بیمار" و یک بانک اطلاعاتی برای ثبت اطلاعات مفصل بالینی،

^۲ منظور از تماس نزدیک با آنفلوآنزای خوکی A (H1N1) یکی از حالات زیر می باشد:

- a. مراقبت از بیمار محتمل یا قطعی
- b. زندگی با وی در یک منزل
- c. تماس با ترشحات تنفسی یا مایعات بدن یک بیمار محتمل یا قطعی

آزمایشگاهی، و اپیدمیولوژیکی را در دسترس وی قرار میدهد. این فرم براساس دستورالعمل نظام مراقبت جهانی WHO برای آنفلوآنزای پاندمیک تهیه شده است.^۳

نکات ضروری برای کشورهای متعاهدی که قبلاً اقدام به گزارش موارد آنفلوآنزای خوکی A (H1N1) نموده اند

تا اطلاع ثانوی، فوکل پوینت ملی IHR یا سایر مسؤولان بهداشتی بلند پایه در سطح کشور، باید کلیه موارد محتمل یا قطعی را بصورت روزانه به WHO گزارش دهند. موارد فوت بیماران محتمل و بیماران قطعی نیز باید به WHO گزارش شوند. WHO تعداد موارد تجمعی گزارش شده از نقاط مختلف جهان را محاسبه و در اختیار کلیه کشورهای متعاهد قرار خواهد داد. این فعالیت فقط در طول دوره اولیه جمع آوری اطلاعات (نظام مراقبت) ادامه خواهد یافت. بمنظور تعیین شدت بیماری این نکته بسیار حائز اهمیت است که اطلاعات جامع در خصوص کلیه موارد محتمل و قطعی آنفلوآنزای خوکی A (H1N1) جمع آوری و پیگیری آن موارد بعمل آید.

نوع داده های جامع مورد نیاز WHO در چاپ اول "نظام مراقبت جهانی در دوره پاندمی آنفلوآنزا" که در آوریل ۲۰۰۹ (مقارن با فروردین ۱۳۸۸) به روز رسانی شده به تفصیل ذکر شده است.^۴ همچنین در دستورالعمل نامبرده به تفصیل در خصوص ارزیابی جامع، توصیف خصوصیات بالینی، و تشکیل بانک اطلاعاتی Data Base ۱۰۰ مورد نخست بیماری سخن به میان رفته است).

بسیاری از کشورها در مناطق مختلف جهان قبلاً پرسشنامه ای جهت انجام بررسی و تحقیق در خصوص آنفلوآنزای پرندگان تیپ A (زیرگونه H5N1) تهیه کرده اند. پرسشنامه مذکور میتواند با کمی تغییر برای بررسی و تحقیق در خصوص موارد انسانی آنفلوآنزای خوکی A (H1N1) تطبیق داده شده و مورد استفاده قرار گیرد.

مقرر شده تا موارد محتمل یا قطعی (اعم از آنکه زنده مانده و یا فوت کرده باشند) بر حسب کشور و منطقه جغرافیایی محل سکونت طبقه بندی شوند. تغییر وضعیت هر مورد از محتمل به قطعی و همچنین تعیین وضعیت نهایی وی (مرگ یا بهبودی) باید در گزارشات بعدی هر کشور به WHO منعکس شود تا آن سازمان جهانی را قادر سازد که گزارشات بعدی خود را به روز رسانی نموده و منتشر نماید.

سازمان جهانی بهداشت با استفاده از "فرم جمع آوری خلاصه اطلاعات بیمار" خلاصه اطلاعات حاصل از نظام مراقبت جهانی را بدست می آورد. این اطلاعات جامع و خلاصه هم بصورت موارد تجمعی و هم بصورت توزیع

^۳ این فرم بزودی بر روی تارنمای معاونت سلامت وزارت متبوع قرار خواهد گرفت

4) Global surveillance during an influenza Pandemic, Version 1 updated draft April 2009
این دستورالعمل جامع نیز در تارنمای معاونت سلامت وزارت متبوع منعکس خواهد شد.

جغرافیایی، از طریق وب سایت ستاد مرکزی WHO در ژنو ارائه می گردد⁵. در وب سایت آخرین شمارش اطلاعات مربوط به موارد بیماری و توزیع جغرافیایی آن ارائه میشود.

دسترسی به امکانات بررسی آزمایشگاهی و تأیید قطعی ویروس آنفلوآنزای خوکی تیپ A (زیرگونه H1N1)

کشورهایی که در حال حاضر فاقد قابلیت های آزمایشگاهی برای تشخیص قطعی و تأیید ویروس آنفلوآنزای خوکی تیپ A (زیرگونه H1N1) هستند، باید با WHO تماس بگیرند تا ترتیب دسترسی آنها به یک آزمایشگاه دارای این قابلیت را فراهم نماید

---

5) <http://www.who.int/>